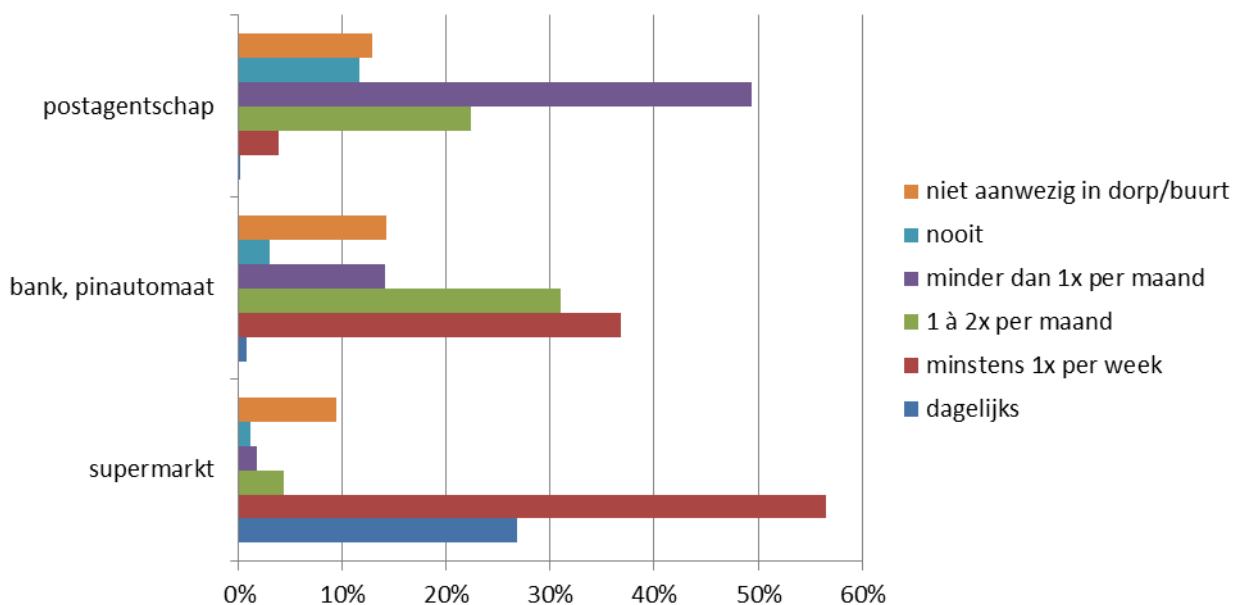

Gebruik van voorzieningen in de eigen woonomgeving

In november 2013 zijn de leden van het Groninger panel gevraagd aan te geven hoe vaak ze gebruik maken van een aantal basisvoorzieningen in de eigen buurt of dorp. Wanneer deze voorzieningen niet aanwezig zijn, is dit ook aangegeven. In deze factsheet zetten we het voorzieningengebruik op een rij.

Winkels, bank en pinautomaat, postagentschap

Van alle basisvoorzieningen maken de Groningers het vaakst gebruik van de lokale supermarkt. Meer dan de helft bezoekt meer dan 1 keer per week de supermarkt en zelfs 27% doet dit dagelijks. Bijna een op de tien mensen geeft aan dat deze voorziening niet aanwezig is. Vooral de mensen die in de kleinere dorpen wonen, geven dit aan. In steden is het aanbod van supermarkten veel hoger wat we ook merken aan het gebruik: een derde gaat hier dagelijks heen. Verder zien we dat ouderen significant vaker de lokale supermarkt bezoeken; waarschijnlijk hangt dit samen met de mate van vrije tijd. Maar ook is het een manier om 'even' onder de mensen te zijn. Ook mensen die momenteel geen werk hebben, gaan vaker naar de supermarkt dan mensen met werk.

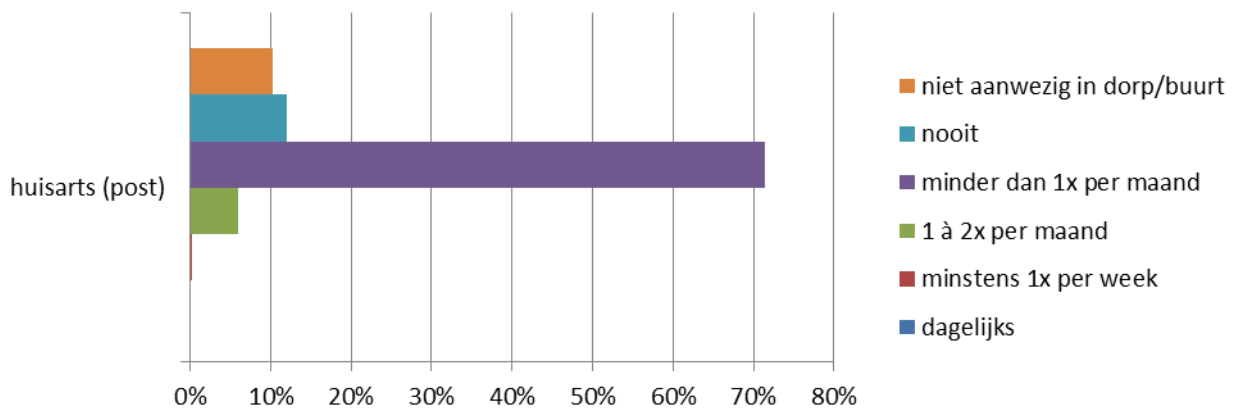
Ongeveer vier op de tien (37%) panelleden gebruikt minstens 1 keer per week een bank of pinautomaat in de eigen woonomgeving en 31% doet dit meerdere malen per maand. Ook hier geldt dat deze voorziening vooral op het platteland, en dan specifiek in de kleinere dorpen, niet aanwezig is.

Verder is opmerkelijk dat een stuk minder vaak gebruik wordt gemaakt van een postagentschap in de eigen woonbuurt of kern. De helft van de panelleden gaan hier minder dan 1 keer per maand naar toe en rond de 12% zegt zelfs hier nooit gebruik van te maken. Vooral de 18 t/m 34 jarigen maken nooit gebruik van het postkantoor: 20% geeft dit aan tegen 10% van de andere leeftijdsklassen.

Onderwijsvoorzieningen

De meeste mensen maken geen gebruik van onderwijs voorzieningen in de eigen kern. Dit heeft te maken met de doelgroep van het panel, namelijk inwoners van de provincie Groningen van 18 jaar en ouder. Wanneer van de basisschool en de middelbare school gebruik wordt gemaakt, dan is dit vooral dagelijks.

Huisartsen (post)

Het merendeel van de panelleden gaat minder dan 1 keer per maand naar de huisarts; zeven op de tien mensen zeggen dit. Een kleine 6% gaat vaker naar de huisarts. Dit zijn vooral ouderen. Zo geeft 10% van de 65-plussers aan 1 à 2 keer per maand de huisarts te bezoeken tegenover 3% van de 18 t/m 34 jarigen. Ook valt op dat plattelandsbewoners vaker de huisarts bezoeken dan stedelingen (resp. 8% en 4% gaat 1 à 2 keer per maand).

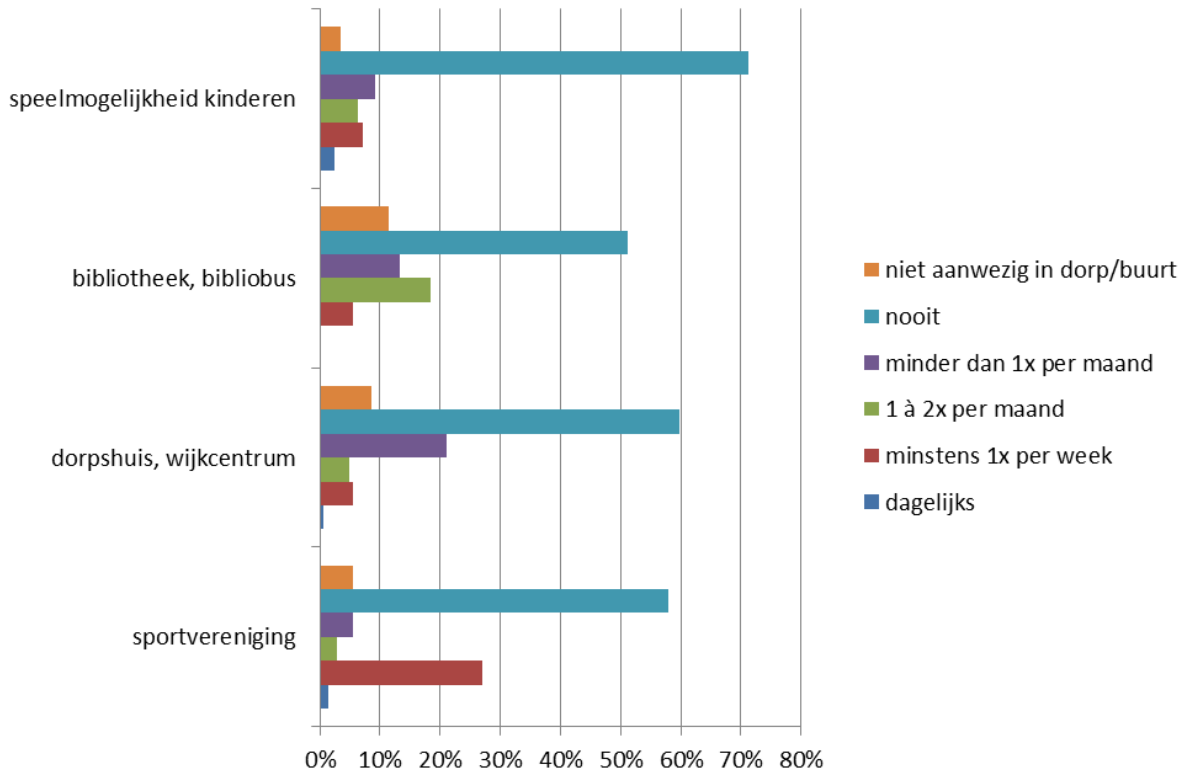
Iets meer dan 12% (157 panelleden) geeft aan nooit naar de huisarts te gaan. Het zijn vooral de jonge stedelingen die dit zeggen.

Meer dan een op de tien plattelanders zegt dat er geen huisarts in het eigen dorp is. In de kleine afgelegen kernen zegt bijna een kwart dit. Dit heeft dan ook tot gevolg dat bewoners van deze kernen verder moeten reizen om een huisarts te bezoeken. Dit geldt ook voor de overige zorgvoorzieningen.

Voorzieningen gericht op sport, ontmoeting en cultuur

Als we onderstaande figuur bekijken dan valt op dat meer dan de helft van de panelleden geen gebruik maakt van een sportvereniging, buurthuis, bibliotheek of speelplek voor kinderen.

De afname van bibliotheken en bibliotheekgebruik is een landelijke trend. CBS gegevens laten zien dat er tussen 2000 en 2012 een afname in ledental is van 7%. Het aantal uitgeleende boeken daalt nog harder. In 2000 werden er nog 141 miljoen boeken uitgeleend, in 2012 waren dit 85 miljoen boeken. Een daling van 40%. In hoeverre het bibliotheekgebruik in de provincie Groningen daalt, is niet bekend. Van het Groninger panel bezoeken vier op de tien leden wel eens de bibliotheek. De jongere groep panelleden (18 t/m 34 jarigen) bezoekt de bibliotheek het minst vaak. Ook gaan er iets minder mannen dan vrouwen naar de bibliotheek. Wanneer er een bibliotheek aanwezig is of wanneer de bibliobus naar het dorp komt, bezoeken plattelandsbewoners deze voorziening vaker dan stedelingen (respectievelijk 40% en 35%).

Het gebruik van de sportverenigingen verschilt sterk. Ook hier sport het grootste deel van de panelleden niet, althans niet in verenigingsverband (57%). Drie op de tien mensen geeft daarentegen aan minstens 1 keer per week te sporten. Wat opvalt, is dat hoe lager het inkomen en hoe lager de opleiding, hoe minder de mensen naar een sportvereniging gaan. Zelfs zeven op de tien mensen met een inkomen beneden het modaal inkomen¹ zegt nooit te sporten, tegenover de helft van de mensen met een inkomen boven modaal.

Van het dorpshuis of het wijkcentrum zegt eenderde van de panelleden wel eens gebruik te maken. Het zijn vooral de wat oudere panelleden die hier vaker komen. Plattelandsbewoners bezoeken het dorpshuis ook vaker dan stedelingen: vier op de tien plattelanders zegt gebruik te maken van het dorpshuis, en 6% komt hier zelfs minstens een keer per week. Twee op de tien stedelingen geeft aan wel eens het wijkcentrum of buurthuis te bezoeken.

Dat weinig respondenten gebruik maken van de speelplekken voor kinderen ligt aan de doelgroep van het panel. De mensen die wel gebruik maken hiervan zijn logischerwijs gezinnen met jonge kinderen.

Sociaal Planbureau Groningen
www.sociaalplanbureaugroningen.nl
info@sociaalplanbureaugroningen.nl
 050-5770101

Contactpersoon voor dit onderwerp: Carola Simon (c.simon@cmogroningen.nl)

¹ Het modaal inkomen ligt tussen de 31.000 en 35.000 euro per jaar.